

ĮSPĖJIMAS DĖL KRIPTOTURTO

Kriptoturtas gali būti rizikingas, o jūsų apsauga, jei tokia yra, gali būti ribota.

Ne visas kriptoturtas ir su kriptoturtu susijusios paslaugos yra reglamentuojami vienodai (jeigu apskritai patenka į reguliavimo sritį). Nors šiuo metu Europos Sąjungoje taikomas reglamentas, vadinamas MiCA (Kriptoturto rinkų reglamentas), kuriuo reglamentuojama su tam tikru kriptoturtu susijusi veikla, dauguma kriptoturto paprastai išlieka nepastovus ir labai rizikingas. Todėl toks turtas gali būti tinkamas ne visiems vartotojams kaip investavimo, mokėjimo ar mainų priemonė.

Priklausomai nuo kriptoturto rūšies ir paslaugų teikėjo, galite susidurti su didesne rizika ir turėti tik ribotas arba visai neturėti

vartotojų apsaugos teises (pvz., teisę gauti išsamią informaciją, skaidrias skundų nagrinėjimo procedūras). Tai ypač aktualu, jei investuojate į kriptoturtą ir (arba) naudojate kriptoturto paslaugomis, kurias siūlo ne ES įsteigtos įmonės arba paslaugų teikėjai, nereguliuojami pagal MiCA.

Norėdami geriau suprasti skirtingų rūšių kriptoturtą ir paslaugų teikėjus, su kuriais galite susidurti, susipažinkite su informaciniu dokumentu „[Kriptoturtas: ką MiCA reiškia jums kaip vartotojui](#)“.

Ką turėtumėte žinoti ir patikrinti prieš pradėdami investuoti į kriptoturtą

1

Ar suprantu riziką, kurią prisiimu investuodamas į kriptoturtą arba jį naudodamas?

- Prieš investuodami skirkite laiko susipažinti su jus dominančiais produktais ar paslaugomis.
- Kaip ir bet kokios investicijos atveju, įvertinkite, ar šias rizikas verta prisiimti, atsižvelgdami į savo tikslus ir finansinę padėtį.

2

Ar įmonės ir (arba) šalys, su kuriomis ketinu bendradarbiauti, turi leidimą teikti kriptoturto paslaugas ES?

- Galite patikrinti, ar paslaugų teikėjas turi leidimą veikti ES:
 - Patikrinkite ESMA registrą (shorturl.at/zZwVI)* Nacionalinė finansų priežiūros institucija taip pat gali pateikti neautorizuotų kriptoturto įmonių, įskaitant paslaugų teikėjus, „juodąjį sąrašą“. Taigi taip pat galite patikrinti jos interneto svetainę arba I-SCAN sąrašą (iosco.org/i-scan/).
 - Patikrinkite įmonės interneto svetainę, kurioje gali būti nurodytas jos reguliavimo statusas. Atkreipkite dėmesį į tai, kad tam tikrais atvejais įmonės gali turėti teisę vykdyti tik dalį savo veiklos (tik kai kurias paslaugas, o ne visas). Todėl būtinai patikrinkite, kokias paslaugas joms leidžiama teikti.

3

Ar įrenginiai, kuriuos naudoju kriptoturtui pirkti, saugoti ar pervesti ir privatiems raktams laikyti, yra saugūs?

- Praradus privačius kriptoturto raktus, visam laikui ir negrįžtamai prarandama prieiga prie kriptoturto ir jo nuosavybė.
- Jūsų įrenginių ir raktų saugyklos saugumas yra labai svarbus žingsnis apsaugant jūsų kriptoturtą, visų pirma:
 - Įsitinkite, kad jūsų įrenginys ir bet kokia su kriptoturtu susijusi programinė įranga visada atnaujinama į naujausią versiją, kad būtų sumažintos saugumo spragos.
 - Naudokite saugius ir unikalius slaptažodžius kiekvienai savo kriptoturto paskyrai, saugokite savo slaptažodį ir venkite pakartotinai naudoti tuos pačius prisijungimo duomenis skirtingose platformose. Keletą patarimų galite rasti čia (shorturl.at/7ns3l).
 - Venkite prieigos prie savo kriptoturto paskyrų per viešuosius ar nesaugius „Wi-Fi“ tinklus.

Kokie yra pagrindiniai rizikos veiksniai, su kuriais galite susidurti?

Labai dideli kainų pokyčiai:

Daugumos kriptoturto, įskaitant kai kurį reguliuojamą kriptoturtą, vertė gali būti labai nepastovi, o tai reiškia, kad jo kaina gali greitai kristi ir kilti per trumpą laiką. Jūs galite prarasti didelę dalį ar net visus investuotus pinigus.

Likvidumo rizika:

Kriptoturto rinkose gali būti likvidumo apribojimų, kurie gali apriboti jūsų galimybę parduoti kriptoturtą norima kaina ar norimu laiku.

Klaidinanti informacija:

Kai kuris kriptoturtas ir susiję produktai yra agresyviai reklamuojami naudojant painią, neišsamią, netikslią ir kartais sąmoningai klaidinančią informaciją. Būkite atsargūs dėl tokios reklamos rizikos, ypač socialiniuose tinkluose, kuriuose nuomonės formuotojai gali būti skatinami reklamuoti tam tikrą kriptoturtą.

Sukčiavimas, apgaulė ir įsilaužimai:

Egzistuoja daug suklaidotų kriptoturto schemų, įsilaužimų ir apgavysčių, ir turėtumėte žinoti, kad jų vienintelis tikslas yra apgauti jus ir pasisavinti jūsų pinigus, naudojant skirtingus metodus. Sukčiai gali naudoti sukčiavimo elektroninius laiškus, socialinę inžineriją ir kenkėjiškas nuorodas, žadėdami nerealiai didelę grąžą arba teigdami, kad jie yra licencijuoti ar reguliuojami, nors iš tiesų taip nėra.

Ribota apsauga:

MiCA numatyta tam tikra vartotojų apsauga, susijusi su konkrečių rūšių kriptoturtu ir paslaugomis (pvz., prieiga prie išsamios informacijos, skaidrios skundų nagrinėjimo procedūros). Tačiau ji nėra tokia išsami kaip ta, kuri taikoma labiau tradiciniams finansiniams produktams (pvz., jums nebus taikomos investicijų draudimo sistemos). Kriptoturtu ar paslaugų, kurias siūlo ES nereguliuojamos įmonės, atveju, jei kas nors nepasiseks, jums gali būti netaikoma jokia vartotojų apsauga arba taikoma tokia apsauga, kuri yra mažiau patikima nei ES taikoma apsauga.

Produkto sudėtingumas:

Kriptoturto ir bet kokių produktų, kurių pagrindą sudaro kriptoturtas, savybės ir riziką gali būti sunku suprasti. Būkite atsargūs perkdami kriptoturtą ar susijusius investicinius produktus, ypač jei nesate tikri, kaip nustatoma jų vertė ir kokia rizika yra susijusi.

Teisinis pagrindas ir kontekstas

Šis įspėjimas grindžiamas EPI steigimo reglamentų 9 str. 3 d. ir parengtas atsižvelgiant į ankstesnius įspėjimus, įskaitant 2022 m. [įspėjimą](#) dėl kriptoturto rizikos.

Terminas „kriptoturtas“ reiškia skaitmeninį vertės ar teisių, kurias galima pervesti ir saugoti elektroniniu būdu, naudojant paskirstytąjį registrą ar panašią technologiją, atvaizdavimą.

ES reglamentas dėl kriptoturto rinkų (MiCA) įsigaliojo nuo 2024 m. gruodžio 30 d.

* Turėtumėte žinoti, kad teikti kriptoturto paslaugas ES pagal MiCA leidžiama tik įmonėms, turinčioms veiklos leidimą ir įtrauktoms į ESMA registrą. Tačiau kai kuriose valstybėse narėse iki 2026 m. liepos mėn. taikomas pereinamasis laikotarpis, o kai kurios įmonės taip pat gali veikti pagal nacionalinius teisės aktus, kol gaus MiCA veiklos leidimą. Tai reiškia, kad naudodamiesi tokių paslaugų teikėjų paslaugomis, jūs negalėsite naudotis jokia MiCA nustatyta apsauga, kol nepasibaigs pereinamasis laikotarpis ir paslaugų teikėjui nebus suteiktas leidimas pagal MiCA.

Taip pat išsamią informaciją apie pereinamąjį laikotarpį kiekvienoje ES šalyje galite rasti čia (shorturl.at/Cs49L).